

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

- Сгоров Б.В.** - ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
- Тришин Ф.А.** - проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
- Мардар М.Р.** - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
- Кананихіна О.М.** - проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
- Мураховський В.Г.** - директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Волков В.Е.** - д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
- Корнієнко Ю.К.** - директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Радіонова О.В.** - к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
- Купріна Н.М.** - декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
- Хобін В.А.** - директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
- Сярова А.С.** методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

добавок, біо-комбікормів, преміксів, функціональних кормових добавок, які при виробництві набувають специфічних властивостей та здатні цілеспрямовано вносити зміни в організм тварин та впливати на якість і безпечність тваринницької продукції. Сфера діяльності кормової біоінженерії пов'язана з молекулярним конструюванням сполук із заданими властивостями при виготовленні кормових і технічних продуктів, мікробних та ферментних препаратів, вітамінів, органічних кислот, білкових добавок, пробіотиків, пребіотиків, фітобіотиків. Основним завданням кормової біоінженерії є збільшення виробництва кормових продуктів, підвищення їх якості і ефективності виробництва.

Комплексний системний підхід при підготовці фахівців з даного напрямку, який базується на теоретичних і прикладних знаннях, набуття практичних компетенцій під час проходження практик в умовах виробництва і дослідних лабораторій, дозволяє студентам, які обрали цю спеціальність фактично одержати многогранну освіту широкого спектру використання для успішної діяльності та кар'єрного зростання в галузі біотехнології кормовиробництва.

Дипломовані спеціалісти професійного спрямування кормова біоінженерія - це висококваліфіковані фахівці, які можуть працювати технологами, інженерами, завідувачами лабораторій, майстрами змін, науковими співробітниками на підприємствах: комбікормової та зернопереробної промисловості; харчової біотехнології (кормових дріжджів, продуктів спиртового бродіння, виробництво їстівних грибів; біотехнології (вирощування аквакультури, виробництва білково-вітамінних добавок, синтез ферментних препаратів промислового, с.-г. призначення, біосинтез БАР та препаратів (вітамінів, білків, органічних кислот, харчових домішок, пробіотиків); біоконверсії органічних речовин та рослинної сировини (вермітехнологія, отримання поживних субстратів, фітогормонів); гідролітичних виробництв з переробки деревини; біоенергетиці (виробництво біогазу, біоетанолу); аграрному виробництві; у лабораторіях з контролю за якістю кормових продуктів; у НДЦ, у мікробіологічних лабораторіях.

НЕТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ ЛЕКЦІЙ У ЗВО

Д.М. Попков

Проблема підготовки висококваліфікованих професійних кадрів не може бути ефективно розв'язана в рамках використання традиційних форм і методів навчання. Одним із найслабших місць у традиційних методах навчання є те, що в активному стані перебуває тільки викладач, студенти ж пасивно сприймають інформацію, тобто навчання має інтелектуально-пасивний характер.

Традиційні форми і методи навчання передбачають передачу знань, але не завжди формують професійні вміння в майбутніх фахівців. Традиційно найважливішою формою навчання і виховання студентів є лекція [1].

Нетрадиційна лекція - це лекція, яка проводиться за допомогою новітніх технологій, нових методів та нестандартних ситуацій, які допомагають рівень активності студента під час засвоєння матеріалу, а також покращити, цей самий процес засвоєння.

В основі нетрадиційних форм лекцій лежать наступні принципи контекстного навчання:

Принцип проблемності. Цей принцип передбачає подання лекційного матеріалу у вигляді проблемних ситуацій і залучення слухачів до спільного аналізу та пошуку рішень.

Принцип ігрової діяльності. Для активізації слухачів доцільно використовувати ігрову діяльність за допомогою ігрових процедур: розігрування ролей, мозкової атаки, бліц-гри і т. п. Застосування їх на початку лекції сприяє зняттю емоційної напруги, створенню творчої атмосфери та формуванню пізнавальної мотивації. Зараз успішно застосовують на практиці навчання ділові гри, які дозволяють у формі ділової гри розв'язувати серйозні професійні задачі як навчального, так і дослідницького характеру.

Принцип діалогічного спілкування. Активізація лекції передбачає використання певних методичних прийомів підключення слухачів до діалогічного спілкування, яке відбувається у вигляді зовнішнього та внутрішнього діалогу.

Принцип спільної колективної діяльності. Проведення невеликих дискусій в процесі лекції під час аналізу та вирішення проблемних ситуацій дозволяє створити активну, творчу та емоційно позитивну атмосферу.

Принцип двоплановості. Двоплановість полягає у впровадженні в лекцію ігрових елементів: перший - умовний, ігровий; другий - реальний, направлений на формування та розвиток здібностей і навиків за спеціальністю [2].

У відповідності до вищевказаних принципів можна виділити наступні нетрадиційні види лекцій, які направлені на розкриття творчого потенціалу та розвиток креативних здібностей студентів:

- Проблемна лекція;
- Лекція - провокація;
- Бінарна лекція;
- Лекція - конференція;
- Лекція - «прес-конференція»;
- Лекція - діалог;
- Лекція - візуалізація;
- Лекція - екскурсія;
- Інтерактивна лекція.

Перераховані види лекцій є нетрадиційними для сучасної системи освіти у закладах вищої освіти. Застосування активних методів навчання загалом і

нетрадиційних видів лекцій зокрема сприяє підвищенню ефективності засвоєння знань, збереженню інтересу до навчальної дисципліни, а також формуванню професійних умінь та навичок майбутніх фахівців.

Література

1. Борисова Н.В. Методика создания системы методов активного обучения. 1989. 35 с.
2. Борисова Н.В., Соловьева А.А. Игра в обучении лекторов. 1989. 64 с.
3. Коваленко А.Б. Особливості застосування методів активного навчання при підготовці до професійної діяльності // Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південного наукового центру АПН України. 2009. Вип. 5. С. 77-81.

НТТБ ОНАХТ

Використання задач з електрики у проблемному навчанні з фізики В.Г. Задорожний	204
Елементи проблемного навчання у фізичному практикумі О.Є. Сергєєва	205
Екологічна складова хімічного експерименту напівмікрометодом Г.В. Крусір, О.Л. Гаркович, М.М. Мадані	206
Синергетичний підхід до розробки адаптивних систем управління навчанням Т.Л. Мазурок	208
Методичні аспекти професійно - прикладної фізичної підготовки майбутніх фахівців з туризму Т.П. Сергєєва, Б.І. Струк	211
Використання сучасних технічних засобів навчання на кафедрі «технологічне устаткування зернових виробництв» А.П. Ліпін, І.М. Шипко, В.А. Тищенко	213
«Предметний» КВВ як інтерактивний метод навчання дисципліни «Технології харчових виробництв» Г.І. Палвашова, Т.І. Нікітчина, Н.В. Доценко	215
До питання про формування професійної компетенції магістрів, які навчаються за освітньою програмою «Технологічна експертиза та безпека харчової продукції» Н.К. Черно	218
Підвищення ролі вхідного контролю знань на початковому етапі навчання у вищому навчальному закладі П.М. Монтік, І.М. Світій, О.Ю. Розіна, А.А. Галіулін	219
Впровадження освітньої програми «Цифрова економіка» - передумова ефективного розвитку країни Т.А. Кулаковська	221
Особливості методики проведення занять оздоровчою гімнастикою зі студентами спеціальної медичної групи Л.М. Цапенко	222
Методичні принципи фізичного виховання Т.В. Захлевська, Р.С. Яготін	224
Концепції критичного мислення та їх розвиток Т.В. Стрікаленко, О.В. Ляпіна, О.М. Берегова	226
Актуалізація проблеми формування екосвідомості студента М.І. Охотська	228
Молодіжний форум «Енергоманія», як спосіб інтеграції учнів та вчителів шкіл до структури учбово-наукових груп Ю.О. Левтринська	229
Підготовка фахівців за професійним спрямуванням Кормова біоінженерія Б.В. Єгоров, А.В. Макаринська	232
Нетрадиційні форми лекцій у ЗВО Д.М. Попков	233